

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000223512

Datum
18 mei 2026

Opgesteld door

Samengewerkt met
PDD, RvIG, DenB

Bijlage(n)
3

Aan

staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Van

CZW en PDD

nota

Nota naar aanleiding van het tweede verslag EK bij
wijziging Paspoortwet in verband met ontvlechting
Nederlandse identiteitskaart

Aanleiding

De Eerste Kamer heeft op 26 april 2026 het tweede verslag uitgebracht over het wetsvoorstel wijziging van de Paspoortwet in verband met de ontvlechting van de Nederlandse identiteitskaart. De beantwoording van dit verslag is gereed en wordt aan u aangeboden.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd:

- akkoord te gaan met de nota naar aanleiding van het verslag en verzending ervan naar de Eerste Kamer;
- daartoe de nota naar aanleiding van het verslag en de aanbiedingsbrief te ondertekenen.

Kern

Alleen de BBB-fractie in de Eerste Kamer heeft vragen gesteld. Deze zien op de gevolgen van het voorstel voor gemeenten en op de Friese taal.

Toelichting

Met dit wetsvoorstel worden de regels over de Nederlandse identiteitskaart uit de Paspoortwet overgeheveld naar een separate wet, de Wet op de Nederlandse identiteitskaart. Dit wetgevingstraject wordt aangeduid als de ontvlechting. Het samenhangende wetsvoorstel Nederlandse identiteitskaart is eveneens in behandeling bij de Eerste Kamer (nota n.a.v. verslag is ingezonden in februari jl.). De commissie BIZA van de EK heeft in verband met de samenhang tussen beide wetsvoorstellen besloten ernaar te streven de plenaire afhandeling van beide wetsvoorstellen gelijktijdig te laten plaatsvinden.

Vragen tweede verslag en beantwoording

De BBB-fractie heeft vragen gesteld over de gevolgen van het voorstel voor gemeenten en over de Friese taal.

- Over de gevolgen van het voorstel voor gemeenten antwoordt u dat deze zeer beperkt zijn, omdat er geen inhoudelijke wijzigingen plaatsvinden. Gemeenten moeten hun eigen communicatie en eigen lokale legesverordeningen aanpassen, zodat deze naar de nieuwe wetgeving verwijzen. U geeft aan dat de kosten voor deze aanpassingen door VNG en de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB) als zeer laag worden ingeschat. Er zijn ook geen technische problemen voorzien. Gemeenten

ontvangen tijdige communicatie en een omzettingstabel met een overzicht van hoe artikelen naar de nieuwe regelingen zijn omgezet. Het voorstel levert dus ook geen juridisch uitzoekwerk voor gemeenten op.

- De BBB-fractie vraagt of het Fries kan worden opgenomen op 'Friese paspoorten'. U antwoordt dat volgens internationale standaarden alleen officiële landstalen op het document mogen worden opgenomen. Omdat Fries wel een regionaal erkende taal, maar geen officiële landstaal is, kan het Fries niet op het paspoort of de NIK worden opgenomen, ook niet op documenten die in de provincie Fryslân worden uitgegeven.
- Ook vraagt de BBB of de regering bereid is om het Fries wel als officiële landstaal te erkennen. U antwoordt dat het Fries een bijzondere wettelijke status heeft, maar dat de regering op dit moment geen aanleiding ziet om Fries als officiële landstaal van Nederland aan te merken. Het talenbeleid is onderdeel van de portefeuille van MinBZK.
- Tot slot vraagt de BBB opheldering over een consultatiereactie van NVVB over het vervallen van de NIK als de geslachtsregistratie van betrokkene wijzigt. U antwoordt dat deze consultatiereactie niet zag op dit wetsvoorstel, maar op een ander wetsvoorstel (schrappen van de geslachtsvermelding op de identiteitskaart). Het probleem dat de NVVB schetst is hier dus niet aan de orde, NVVB deelt deze conclusie.

Onze referentie

2026-0000223512

Datum

18 mei 2026

Politieke context

De vraag over de Friese taal gaat over een onderzoek dat door het ministerie van BZK is uitgevoerd naar de mogelijkheden om het Fries op te nemen op de NIK en het paspoort. De Tweede Kamer heeft hier in 2024 in een motie om verzocht. Het onderzoek is eind 2025 afgerond. Hieruit bleek dat het Fries niet op het paspoort of de identiteitskaart kan worden opgenomen, omdat dit volgens Europese (EU) en internationale afspraken alleen is toegestaan voor officiële landstalen. Fries is erkend als een regionale taal, maar geen officiële landstaal. Er zijn ook geen voorbeelden van andere EU-landen die regionaal erkende talen op hun identiteitsdocumenten opnemen. Uw ambtsvoorganger heeft de Tweede Kamer eind 2025 daarom geïnformeerd dat de motie niet kan worden uitgevoerd.¹ In deze nota naar aanleiding van het tweede verslag antwoordt u volgens bovenstaande lijn op de door BBB gestelde vragen, met verwijzing naar de Kamerbrief van uw voorganger.

Uitvoering

RvIG voert op dit moment de aanpassingen in technische systemen en communicatie uit die nodig zijn voor de ontvlechting.

Communicatie

De uitgevende instanties van de NIK (gemeenten, openbare lichamen, Buitenlandse Zaken) zijn (via consultatie) al op de hoogte gebracht van de wijzigingen. Binnenkort zal er vanuit BZK communicatie plaatsvinden richting de uitgevende instanties, met uitleg over de (beperkte) gevolgen.

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

¹ Kamerstukken II, 2025/26, 26 643, nr. 1450, p. 13.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Aanbiedingsbrief EK nota naar aanleiding van het tweede verslag EK	Ter ondertekening
2	Nota naar aanleiding van het tweede verslag EK	Ter kennisneming en ondertekening
3	Tweede verslag vaste commissie voor Binnenlandse Zaken EK bij de rijkswet ontvlechting	Ter ondertekening

Onze referentie

2026-0000223512

Datum

18 mei 2026